



TOVERITAR



The State Historical Society

No. 33

Tiistaina, Elokuun 15 p.—Tuesday, August 15th

1922—Kahdestoista Vuosik.

UUDEN ENGLANNIN KUTOMOTYÖLÄISTEN LAKKOTAISTELU

Kirj. A. L. ja T. H.

I.

Lakon alkuvaiheet.

Kuluvan vuoden tammikuulla ilmoittivat Uuden Englannin puuvilla- ja kutomotehtaiden omistajat työllänsilleen, lähes kaikissa tehtaissa, että helmikuun 13 päivästä lähtien astuu voimaan työpalkkojen alennus 20:llä prosentilla sekä työviikon pidentäminen 48:sta tunnista 54 tuntiin. Tähän työnantajain hyökkäykseen tehtaiden työllänsiä vastaan heidän entisestään jo huonojen työolojen huonontamiseksi vastasivat Providencen kutomotyöläiset Rhode Islandissa, yleislakolla, johon heti liittyi 8,000 työllänsiä. Providencessä levisi lakko Malnen, New Hampshiren, Massachusettsin ja Vermontin valtioissa oleviin kutomotehtaaisiin, nousten lakkolaisten luku jo helmikuun 26 päivään mennessä 50,000. Jo heti alussa työnantajat tekivät yrityksen murtaa kaikkialla vastarinnan jättämällä muutamia suuremmat tehtaat työskentelemään entisillä ehdoilla. Mutta jo helmikuun loppupuolella annettiin näillekin tehtaalle samanlainen julistus, josta seurasi, että niidenkin tehtaiden työllänsiä yhtyivät lakkoon. Maaliskuun loppupuolena tekivät Fitchburgin kutomotehtaalla työllänsiä lakon. Muutamia pienempiä tehtaaita jäi vielä kuitenkin työskentelemään edellämaitujen suurempien tehtaiden ohella, joissa vasta aivan viime päivinä, kuten Quidnickin tehtaassa, Pawtucketissa, ilmoitettiin palkan alentamisesta ja työpäivien pidentämisestä ja jos työllänsiä niinkään yhtyivät lakkoon.

Kesäkuuhun mennessä ilmoitettiin jo, että lakon vuoksi oli seisauksissa Uuden Englannin kutomoissa noin 2,764,130 kiertäjä ja 79,734 kangastuotanto oli jo siihen mennessä vähentynyt 214,475,532 jaardilla. Lakkolaisten luku nousee tästä nykyä jo suuresti yli 50,000.

Tehtailijat ammuttavat rauhallisia lakkolaisia.

Tehdas-yhtiöiden yritykset saada tehtaat käyntiin rikkurivoimalla, eivät onnistuneet. Siitä huolimatta vaikka lakkolaisia palkotellen koetettiin yksityisten sopimusten perusteella saada työhön, ei lakkolaisten ri-

tama ole murtaunut. Ne välähtivät rikkurijoukot, joita tehtailijat ovat onnistuneet saamaan ulkopuolelta, eivät kykene tehtaaita käyttämään kuin niittäkömättä murto-osaltaan.

Saadakseen lakkolaisten rivit murttumaan ja päästäkseen yleensä lakkolaisten kiinnittymään tällä tavalla tehtailijat kuvernööriä sotaväen lähetämisestä lakkoon alueelle "järjestystä" pitämään. Tehdas-yhtiöiden vaatimusten seurauksena oli kuvernööri San Soucin ukaasi lakkolaisille, jossa ilmoitettiin, että niin pian kuin pienintään "levottomuuden merkkiä" ilmenee, lähetetään lakkoon alueelle sotilaita. Ja vaikka minkäänlaisia levottomuuksia ei ilmennyt, varattiin Providencen kasarmeihin 2 komppania ratsuväkeä sekä kenttätykistöä, joita sittemmin käytettiin rauhallisia lakkolaisia vastaan, jotka olivat kokoontuneet erään tehtaan edustalle, eivätkä heti ensimmäisestä käskystä ehtineet hajaantumaan, sillä seurauksella, että kaksi lakkolaista tapettiin ja useita kymmeniä haavoittui. Poliisi ja kaikenkarvaiset kapitalistien kättyrit vainoavat ja ahdistelevat lak-

kolaista joka askeleella, yrittäen parhaansa mukaan tehdä näistä "levottomia" ja "järjestyksen rikkojia." Katalat juonittelijat tekevät ilmiäntöjä siitä, että lakkolaisilla muka olisi ampumatarpeita ja aseita, joita nämä itse ovat käyttäneet toiminnan- ja räjähdyksiä ja muita konnantehtoja ja joista syyn ovat koettaneet vierittää lakkolaisten niskolle.

Lakkolaisia on häädetty asunnostaan. Estetuomilojen kautta on koetettu estää rauhallinen lakkovartiominen lakkolaisilta. Onpa menty niin pitkällekin, että on kielletty lakkolaisilta oikeus järjestää ulkoilma-kokouksia sellaisilla paikoilla, joissa pelastusarmeijat ja muut sen kaltaiset seurat saavat vapaasti kokoontua ja pitää kokouksiaan.

Manchesterissä poliisilaitos antoi määräyksen lakkolaisille pysyä asunnossaan siihen alkuun kun Amoskeag yhtiön rikkurit palaavat kotiin. Lakkolaisten vangitsemisia, pieksämissä y.m. on toimeenpantua.

(Jatkoa toisella sivulla)

Palvelijatarkeysmyksestä

(Alustus Oregon-Washington alueen naisten neuvotelukokoukselle)

Kapitalistisen yhteiskunnan perustus pakottaa laajat työllänsijoukot yhteen liittymään, josta ovat seurauksena ulot ja työllänsien valtiolliset puolueet, joiden kautta työllänsiä pyrkivät parantamaan olojaan ja kohottamaan itsensä yhteiskunnalliseen ja valtiolliseen valtaan.

Vaan on erinäisiä työaloja, joiden työllänsiä pysyvät takapajalla järjestäytymisessä. Sellainen toiminta on eritoten perhepalvelijain. Johtuen heidän ominaisesta työalastaan. Siinä toimialalla versoo yksilöllisyys parhaan kuin millään muulla työalalla. Palvelijat joutuvat työnantajansa palvelemaan yksilöinä persoonakohtaisesti ja niin ollen yksilöllisesti hankkimaan itselleen etuja. Se on yksi pääsyitä, että mainittua ammattikuntaa on peräti vaikea järjestää. Toimen päätehtäviä on myös se, että palvelustyöt eivät pidä työalansa pysyväänä eläkeläisenä, se on vain väliaika joko omnan kodin perustamiseen tahi muille toimialoille. Näiden syitten tähden Euroopan unionistien ja sosialistien ponnistelut palvelijattarien järjestämisessä ovat tuottaneet niukat tulokset. Täällä tuokin siitä voi puhua olennaan. Siis hen ettei tässä maassa ole päästy alkuaan palvelijain järjestämisessä, lienee syynä se, että täällä on koko paljon tuntuvat palkat palvelijalla kuin Euroopassa.

Mutta katsoen tämänkin maan palvelijain orjamaiseen asemaan ja siihen täydelliseen mielivallan alaisuuteen, mitä työnantajat joka suhteessa harjoittavat kotipalvelijalla kohtaan, niin valvontaneiden työllänsien huomio tulisi tämänkin työalan järjestämiseen kiinnittää yhtä hyvin kuin minkä muun työalan hyvänsä. Tämän työalan työllänsien keskuudessa vallistustyön tulisi olla monin veroin voimaperäisemmän kuin minkään muun työalan kerroksen keskuudessa. Koska palvelijain työn laatu pitää heissä lujumassa porvarillisen maailmankatsomuksen kuin muun alan työllänsissä

PALVELIJATARKYSYMYS

Naisjaoston kokouksessa harkittuun, millä tavalla parhaiten itse-kullakin paikkakunnalla osastot voisivat olla apuna palvelijain järjestämisessä unioniin. Ensi tehtävänä tietyin ja valistaa osaston naiset niinkään unionin hyödyn ja yleensä työllänsien järjestäytymisen tarpeellisuuden.

Tähän asti millä palvelustyöttöjä on ollut sosialistisen liikkeen mukana niin he ensimmäiseen ovat olleet vain seuraajain vuoksi, eikä siinä mielellä, että sosialistisen toiminnan kautta hankitaan heille etuja ja koko työväenluokalle. Eikä ihmeikään jos asiat ovat. Eihän monessakaan tapauksessa unionistien taholta yritetäkään antaa palvelijoita järjestämään unioniin, joista he niiskivät persoonallisen hyötynsä. Tosin Portlandissa joltakin vuosia sitte unionistien taholta yritettiin perustaa palvelijain unio. Niin pitkälle jo päästiin, että perustava kokous oli, jossa valittiin unionille virkailijat ja suunniteltiin tulevasta toiminnasta. Vaan perustavan kokouksen jälkeen kun unionin toiminta jäi puhtaasti palvelijain käsiin, niin sen toiminta lakkosi samalla. Tämä osoittaa, ettei palvelijailta löytynyt sitä toimintatarmoa, mitä unionin toiminta edellyttää. Tähän taas oli syynä se, ettei edeltäpäin ollut tehty valmistustyötä palvelijain kesken. Tämä käytännöllinen esimerkki on omiaan asettamaan nais-kinthäiden, että he kadottavat halun neuvotelukokoukselle, mistä pitäisi palvelijain järjestäminen on alettava.

Kokous velvottakoon naisjaostoja itse-kullakin paikkakunnalla valvomaan agitatoritöitä palvelijain keskuudessa. Naisjaostot hankkivat varoja, joilla kustannetaan puhujia ja joita, joilla kustannetaan puhujia ja joita varat myöten antavat, kustannetakoon erityisiä Toverittaren numeroita tahi lentolehtisiä, missä esitetään palvelijain orjamaista asemaa ja keinoja, millä he voivat huojentaa sitä raskasta orjan taakkaa, minkä puolelle omia luokkatoveritansa vasalaisena he elävät. Että vihoviimein

kin saataisiin perhepalvelijat oli oikeamminkin sanottuna vihoviimeiset jätkeet henkiorjasta liikkimään oman vapautensa ja ihmisarvon hyväksi.

Hyväksytty Portlandin S. S. Osaston agitatorikomitean kokouksessa 8-1-1922.

Palvelusnaisten kasvatus

(Alustus Ore.-Wash. alueen naisten neuvotelukokoukselle)

Työväestön luokkavalistustyö palvelusnaisten keskuudessa on yksi vaikeimpia kysymyksiä ratkaista palvelusnaisten erikoisen eristetyn aseman tähden. Varsinkin keskiluokkalaisten pikkuporvarien, joilla palvellee ainoastaan yksi tai kaksi perhepalvelijaa, palvelijat ovat siinä asemassa, että heidän luokkakäsitteitään sekoittaa se asema, jossa he ovat työnantajansa. Samalla, kun he ovat palvelijoita, he useinkin ovat emäntiensä seuraajia ja niiden alituisen vaikutuksen alaisia, jota vaikutustaan enimmäkseen käyttäviä kiitettävästi sekoitukseen palvelijain luokkakäsitteillä kasvattamiseen heissä porvarillista maailmankatsomusta ja yksilöllisyyttä. Tällainen alituisen vaikutus, puhevastoin se on mitä turmiollisinta ja syville vaikuttavaa ehkäistäkseen palvelijain luokkakäsitteiden selvemistä ja luokkatietoisuuden kasvattamista jo yksistään sen merkkinä on omiaan asettamaan nais-kinthäiden, että he kadottavat halun seurustelemaan luokkatovereidensa kanssa ja eristäytyvät niiden seurasta silloinkin kun heillä siihen olisi mahdollisia tilaisuuksia ja lopulta rupeavat halveksimaan luokkatovereidensa ja muodostuvat itsenäisiä ihannepalvelijoiksi, tunteemat muodostuu perhepalvelijoista luotettavaksi ja henkeen ja vereen asti uskollinen henkivartiasto keskiluokalle ja luonnollisesti he asettuvat järjestyneiden tilanteiden aikana isäntiensä puolelle omia luokkatoveritansa vasalaisena he elävät. Että vihoviimein

Kuitenkin työväenluokan tuleva valvontatöiden tarvitsee perhepalvelijoiden yhtä hyvin kuin kaikkien muidenkin työllänsien apua ja mukana oloa, vaikka ei otettaisikään lukuun niitä vähäisiä taisteluita, jotka ovat aina käynnissä, johtuneina erinäisistä ristiriidoista näiden kahden luokan välillä ja koskevat palvelijoiden taloudellisesti, joko suoraan tai välillisesti vaikuttavaan heidän asemaansa. Heidän mukaansa mainien työväen taistelurintamalle on siis yhtä tärkeä kuin muidenkin työväenkeiden alusten. Se onkin käsitetty jo aikojia sitten. Mutta enempi kuin millään muulla alalla työskentelevien keskuudessa on perhepalvelijoiden järjestäminen työllänsien järjestöihin epäonnistunut, ollut melkein tulokseton, huolimatta useistakin yrityksistä. Mutta se, että on epäonnistuttu ei suinkaan saa olla esteenä uuille yrityksille. Se innokas kasvatusyö, joka tässäkin maassa on Workers Party'n taholta alettu, on ulottava myöskin perhepalvelijoiden piiriin.

Erittäinkin suomalaisista työllänsistä tässä maassa huomattava määrä palvellee perheissä, etenkin suurkaupungeissa täälläkin länsirannikolla ja meidän velvollisuutemme on vetää heidät vaikutusmeihin piiriin kasvattaksemme heistä luokkatietoisia, asemansa tässä yhteiskunnassa tuntevia työllänsiä. Tämän tehtävän menestykseksi vain on löydettävä tehoisia keinoja.

Esitämme siis Oregon-Washington alueen S. S. Järjestön naisten edustajakokoukselle, että kokous ottaisi palvelusnaisten valistustyökysemyksen käsitteilyn alaiseksi ja koittaisi löytää tehoisia keinoja sen menestykseksi, hedelmiä kantavaksi tekemiseksi. Emme lähde esittelemään minkäänlaisia päätösesityksiä kysymyksen ratkaisemiseksi, mutta toivomme kokouksen keskustelujen johtavan onnelliseen päätökseen.

Seattlen S. S. J. O. naisten komitea.

Hyväksytty Seattlen S. S. J. Osaston työkokouksessa 3 p. elokuuta 1922.

V. River, Anna Järvi, puheenjohtaja. Kirjuri.